

Ravinteet satoon – Vesistöt kuntoon

RAVI –hankkeen kuulumisia Kaakkois-Suomesta

Netta Junnola, ProAgria Etelä-Suomi ry.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

RAVI -hanke

- Hallinnoija: Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Partneri: ProAgria Etelä-Suomi ry.
- Budjetti: 385 000€
- Aikataulu: Syyskuu 2010 – Syyskuu 2013, jatkoaikaa haettu joulukuun 2013
- Hankealue: Kaakkois-Suomi ja Itä-Uusimaan alueella entisen Ruotsinpyhtään alue

Hankkeen toiminta

- 40 tilakohtaista vesiensuojelusuunnitelmaa
- 100-150 suojavyöhykkeiden ja kosteikkojen tilakohtaista suunnitelmaa tai neuvontatapahtumaa
- 6 lehdistötiedotetta
- 3 vesiensuojeluseminaaria
- 3-6 teematilaisuutta (esim. kosteikkotapahtumat, suojavyöhykeinfot ja pellonpiennartapahtumat)

Tilakohtainen toiminta

- Mukaan ilmoittautuneille tiloille laaditaan yhdessä viljelijän kanssa suunnitelmat vesiensuojelutoimenpiteistä.
- Tehdään peltomaan laatutestit ja arvioidaan peltolohkojen kuivatustila
- Tunnistetaan kuormittavimmat peltolohkot (kaltevuus, tulvaherkkyys, eroosioherkkyys ja korkea fosforiluku)
- Arvioidaan lannan hyödyntämisen tehostamistarpeet ja -keinot.
- Lasketaan ravinnetaseet ja laaditaan suunnitelmat kasvipeitteisyyden sijoittamiselle

➡ Viljelysuunnitelma

Mitä on saatu aikaan:

- Vesiensuojeluseminaarit tammikuussa 2011 (suunnattu lähinnä neuvojille ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille), helmikuussa 2012, helmikuussa 2013, maaliskuussa 2013
- ”Ideapajat” ensimmäiseen osaan mukaan lähteneille viljelijöille
  - 5 tilaa Parikkalan alueelta, 4 tilaa Lappeenrannan alueelta ja 10 tilaa eri puolilta Kymenlaaksoa
- Ensimmäiset tilakäynnit tehtiin kesän 2011 aikana
  - Täytettiin kyselykaavake tilan tiedoilla (TEHOn pohja)
  - Tehtiin lapiotestejä erilaisilla lohkoilla
  - Pohdittiin yhdessä mahdollisia toimenpiteitä vesiensuojelun parantamiseksi
- Kesän 2012 aikana tilakäynnit toiseen osaan mukaan lähteneille tiloille
  - Samalla kaavalla kuin kesä 2011

- 2 pellonpiennartapahtumaa 2011
  - Lannanlevitysnäytös Parikkalassa kesäkuussa
  - Maan rakenneasiat Anjalankoskella syyskuussa
- Mukana valmistelemassa ja antamassa lausuntoja mm. uuteen ympäristökorvausjärjestelmään sekä kertomassa kokemuksia ympäristöhankkeesta eri tilaisuuksissa
- Valittu uudet tilat kesälle 2013

Mitä seuraavaksi?

- Parhaillaan mietitty tilakohtaisen vesiensuojelusuunnitelman sisältöä toisen vaiheen tiloille ja valmisteltu käsikirjaa heille, tehty vesiensuojelusuunnitelmat
  - Huomioidaan tilan omat ajatukset ja suunnitelmat
  - Riisuttu malli TEHOn ympäristökäsikirjasta
  - Keskitytään perusasioihin ja esitetään asiat selkeästi ja havainnollisesti
  - Viljelysuunnitelma, jossa on otettu huomioon vesiensuojelulliset näkökohdat
- Tehdään tiloille toinen tilakäynti, jossa suunnitelma käydään läpi ja tehdään vielä mahdolliset korjaukset tilalta saadun palautteen perusteella
- Kone-/työnäytös keväällä/alkukesästä?
- Hankkeessa mukana olleille tiloille järjestetään kesäretki

Kokemuksia tiloilta

- Perusasiat ovat unohtuneet (kuivatus, maan rakenne, ravinne- ja vesitalous...)
  - Asiat tulee olla kunnossa paperilla
  - Joudutaan keskittymään kaikenlaiseen nippeliin, jonka myötä maatalouden harjoittamisen kokonaiskuva hämärtyy
- Maan rakenteessa on suuria eroja jopa tilan sisällä
- Maan rakenne ei välttämättä ole kunnossa edes karjatiloiilla, joilla on nurmia mukana viljelykierrossa. Stereotypiat kannattaa unohtaa...
- Tärkeää olisi saada viljelijät oivaltamaan uudestaan perusasioiden tärkeys ja se, ettei esim. lapiotestin tekeminen omilla pelloilla ole ydinfysiikkaa.
- Kun pelto tuottaa hyvin panoksiin nähden, ei kuormitustakaan synny.

Terveisiä uuden ympäristötukijärjestelmän suunnittelijoille:

- Nykyinen järjestelmä on aivan liian joustamaton (erityistukien sopimuskaudet, sopimuksista luopuminen, lisätoimenpiteiden valinta/luopuminen)
- Paperilla viljelystä tulisi päästä pois (syö motivaatiota)
- Tukiehdot liian monimutkaisia ja vaikeita noudattaa
- läisyyskysymys mikä on valtaoja ja mikä vesistö? Tai sitten samat pientareiden/suojakaistojen leveydet molemmille.
- ”Inhimillisyysspykälä” koko tukijärjestelmään, koska tilanteet tiloilla voivat muuttua nopeastikin ja ilman isäntäväen mahdollisuutta vaikuttaa asiaan.
- Nyt on aika OIKEASTI yksinkertaistaa, koska tiloilla on luvattoman paljon väsyneitä isäntiä ja emäntiä, jotka ovat valmiita luovuttamaan.